DZIEŃ WARSZAWY
WYDANIE ZMNIEJSZONE

Rok IV — W walczącej Warszawie, poniedziałek 25 września 1944 — Nr 1072

W walczącej W-wie i na jej przedpolach

Od czterech dni sowieckie komunikaty operacyjne nie podają żadnych szczegółów na temat walk z niemcami w rejonie Warszawy, od dwóch dni milczy również na ten temat radiostacja „Wawer", a akcje przedsiewzięte przez armię czerwoną i walczące z nią wojska polskie, po lewym brzegu Wisły, wciąż jeszcze mają charakter patrolowo-dywersyjny, aczkolwiek w dalszym ciągu są kontynuowane. Nie wiadomo nic o walkach na południe i północ od Warszawy, poza tym, że zmagania są tam bardzo ciężkie i że Niemcy sprowadzili do boju nowe siły. W obrębie samej Stolicy, oprocz systematycznego przerzutu mniejszych oddziałów na lewy brzeg Wisły, Rosjanie prowadzą działania lotniczo-artyleryjskie, ostrzeliwując zgrupowania niemieckie z praskiego brzegu rzeki, bądź bombardując je z powietrza. Od dwóch dni ostrzeliwany jest bardzo ważny dla niemców węzeł komunikacyjny: Aleja Niepodległości — Aleja Żwirki i Wigury, przez który łączą Niemcy Mokotów z Okęciem. Rejon koszarowy ulic Narbutta i Rakowieckiej był wczoraj obrzucony bombami lotnictwa sowieckiego. W nocy na 24-go zaobserwowano silny ruch kolumn zmotoryzowanych i czołgów wspomnianą wyżej linią Mokotów — Okęcie. Koła wojskowe oceniają to, jako ruch przyfrontowy w obu kierunkach, z przewagą na Okęcie. Ruch ten jest utrudniany działaniem artylerji sowieckiej.

Powyższe doniesienia P.A.T-a należy uzupełnić relacją radia włoskiego z Londynu, według którego silne walki toczą się zarówno w W-wie jak i wokół miasta. Kom. gen. Bora podaje o wzmożonym ruchu n-pla w rejonie Wilanowa i Sadyby na Czerniakowie.

W Al. Szucha opór niemiecki słabnie, przeź ostatnie trzy noce zaobserwowano stały ruch samochodowy od Szucha i Pl. Unji w Al. Piłsudskiego. Z jejonu między Al. Niepodległości i Al. Żwirki i Wigury Niemcy ewakuowali na Okęcie 3 działa przeciwlotnicze, paląc baraki dla obsługi działek. Na Żoliborzu Niemcy gwałtownie umacniają swe pozycje: w Cydateli 2-ma działami i 12-ma ckm., w Instytucie Chem. 3-ma armatkami i moździerzem ze skierowaniem na Powązki, na Dworcu Gdańskim i wzdłuż torów 12-ma ckm, na forcie Bema artylerią ciężką i lekką, w Górach Szwedzkich art. ciężką i przeciwlotniczą, szosę Babice—Boernerowo 6-ma działami ciężkimi i miotaczem min, w okolicy Kościoła Marianów artylerią i w szkole Zabłocińskiej bataljonem piechoty.

O zwolnienie gen. Sosnkowskiego

Rząd polski powziął jednogłośną rezolucję, zalecającą Prezydentowi zwolnienie gen. Sosnkowskiego ze stanowiska naczelnego wodza. „Sunday Times" donosi, że Prezedent nie dał po sobie poznać czy zechce zastosować się do powyższej rezolucji. Min. Eden odbył konferencję z Prezydentem, podczas której zwrócił mu uwagę, że działalność gen. Sosnkowskiego źle wpływa na całokształt polskich stosunków dyplomatycznych i że zwolnienie generała jest konieczne dla zachowania jedności wśród Polaków. Min. Eden tłumaczył ingerencję W. Brytanii względami na dobro Polski. Prem. Mikołajczyk ma odbyć w tej sprawie rozmowę z Prezydentem. Dziś rano radio włoskie z Londynu podało, iż Prezydent Raczkiewicz rozważa żądania Polskiej Rady Narodowej w sprawie zwolnienia gen. Sosnkowskiego, zaznaczając, że życzeniem rządu brytyjskiego jest, by jaknajprędzej usunąć tę przyczynę konfliktu polsko-rosyjskiego.

Uderzenie na Ruhrę rozpoczęte

Bitwa w Holandii zamienia się wreszcie w bitwę o Niemcy. Na wschód od Nimwegen wojska brytyjskie przekroczyły granicę Niemiec i w ciągu nocy dzisiejszej znalazły się 3 km w głębi Rzeszy, maszerując w kierunku Zagłębia Ruhry. Jednocześnie została opanowana sytuacja w rejonie Arnhem, gdzie grupy spadochronowe, a przede wszystkim Polacy, umacniają łączność z wojskami lądowymi. Na wschód od Akwizgranu Niemcy okopują się, a pod Sztolbergiem Amerykanie poprawili swe pozycje. Na wschód od Nancy wojska amerykańskie nacierają ruchem wachlarzowatym w kierunku Strasburga od którego są o 70 km. Bombowce brytyjskie atakowały Neus, Monastyr i Bochum, zrzucając 3.500 ton bomb.

We Włoszech po opanowaniu przełęczy Futa i po posunięciu się 26 km za Rimini, droga do Bolonii i Rawenny stanęła przed aliantami otworem. Znajdują się oni o 20 km od Bolonii i panują nad 100 km pasem linii Gotów. Wzięto do niewoli 10 000 niemców.

W operacjach nadbałtyckich Rosjanie zdobyli: port Paldiszki na zachód od Talina i 200 miejscowości w tym rejonie między innymi Rapla, 200 miejscowości na północ od Valmiera, między innymi Rujena i Smietana oraz 250 miejscowości na wschód Rygi. Lotnictwo sowieckie zatopiło na Bałtyku 5 transportowców niemieckich, jeden zaś uszkodziło.

We wschodnim Siedmiogrodzie wojska sowieckie przekroczyły granicę węgierską na zachód od miejscowości Arad. Partyzanci Jugosławiańscy zdobyli nowe punkty w drodze do Belgradu. 500 Liberatorów bombardowało niemiecki obszar ewakuacyjny koło Aten, Salonik i Salaminy. W Finlandii wojska fińskie w pościgu za Niemcami posunęły się 25 km naprzód.

Sowiecka pomoc

Nocy poprzedniej i dzisiejszej odbyły się dalsze zrzuty broni i amunicji przez samoloty sowieckie. Natomiast samoloty angielskie z baz włoskich, które wedle doniesienia radiowego wystartowały w czwartek dla dokonania zrzutów nad Warszawą, nie dotarły widocznie do Polski. Miał to być 6-ty z kolei raid angielski z pomocą powietrzną dla Warszawy.

Na Żoliborzu współdziałanie naszej 8 dywizji piechoty z artylerią sowiecką daje dobre wyniki dzięki ustalonej łączności. Stosownie do naszych potrzeb bojowych artyleria sowiecka wspiera nasze oddziały swoim ogniem.

Na wszystkich trzech rejonach naszej walki w W-wie znajdują się sowieccy oficerowie łącznikowi.

Woda dla ludności

Rejonowa Delegatura Rządu na Warszawę — Południe wzywa wszelkiego rodzaju mechaników, monterów, kowali, ślusarzy itp. do zgłoszenia się do biura budowy studzien ul. Wilcza 10. Z inicjatywy biura wybudowano 40 studzien, które nie mogą być uruchomione wskutek braku sprzętu technicznego Od zgłoszenia się wyżej wymienionych fachowców zależy dalsze zaopatrywanie ludności w wodę.

Szykują nową zbrodnię

Naposiedzeniu Kom. narodów sprzym. dla dochodzenia zbrodni niemieckich przedstawiciel Polski prof. Glaser złożył oświadczenie w sprawie mordów, popełnionych przez Niemców w Oświęcimiu. Ilustracją tego wystąpienia są otrzymane wczoraj w Warszawie informacje, iż Niemcy planują „zlikwidowanie" obozów w Oświęcimiu, Brzezince pod Oświęcimiem (Birkenau) i Buchenwaldzie w Niemczech — i to wraz z ludźmi. Komondant Oświęcimia Hess, mąż zaufania Himmlera, zwrócił się do różnych SS-führerów o projekty w tej sprawie, a komendant Brzezinki Mik zażądał konkretnie przysłania kilku oddziałów SS-manów, 6 bombowców i artylerji w celu zbombardowania baraków oraz odpowiedniej ilości robotników do splantowania terenu, by wszelkie ślady usunąć.

W Brzezince znajduje się obecnie 16.727 mężczyzn i 39.125 kobiet.

Apelujemy do całego społeczeństwa: każde życie drogie — spełniajmy w stu procentach obowiązki, lecz za wszelką cenę chrońmy siebie i innych!

Z „Walki" Nr 86.